

THÔNG BÁO

Kết luận của Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà tại cuộc họp về dự thảo Nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên nước

Ngày 19 tháng 02 năm 2025, tại trụ sở Chính phủ, Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà đã chủ trì cuộc họp nghe Bộ Tài nguyên và Môi trường báo cáo về dự thảo Nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên nước; tham dự cuộc họp có lãnh đạo các Bộ, cơ quan: Tài nguyên và Môi trường, Tư pháp, Văn phòng Chính phủ, Tập đoàn Điện lực Việt Nam và đại diện các Bộ, cơ quan: Công an, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Công Thương, Tài chính, Xây dựng, Thanh tra Chính phủ, Chủ tịch Hội cấp thoát nước Việt Nam.

Sau khi nghe báo cáo của Bộ Tài nguyên và Môi trường, ý kiến của đại diện một số Bộ, cơ quan tại cuộc họp, Phó Thủ tướng Chính phủ kết luận như sau:

1. Hoan nghênh cơ quan chủ trì soạn thảo (Bộ Tài nguyên và Môi trường) đã chủ trì xây dựng dự thảo Nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên nước (sau đây gọi là dự thảo Nghị định) theo đúng quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (được sửa đổi, bổ sung năm 2020).

Dự thảo Nghị định được hoàn thiện, trình Chính phủ trong thời điểm Ban chấp hành Trung ương Đảng, Quốc hội vừa ban hành một số chủ trương, quyết sách mới trong việc xây dựng ban hành văn bản quy phạm pháp luật, sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy theo Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25 tháng 10 năm 2017 của Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XII; Quốc hội đã thông qua Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật (sửa đổi), đó là sự thay đổi lớn về thể chế và xây dựng thể chế. Tinh thần hiện nay là phải đảm bảo hiệu lực, hiệu năng, hiệu quả, tránh hình thức.

Về thực tiễn, nhận thức của các tổ chức, cá nhân và ngay của các cơ quan quản lý về tài nguyên nước trước đây còn có những hạn chế, cho rằng chúng ta dồi dào về nguồn nước nên việc khai thác, sử dụng nước còn lãng phí, chưa thực sự hiệu quả. Tuy nhiên, trước tác động của biến đổi khí hậu và các nguyên nhân chủ quan, khách quan thì nguồn nước ngày càng hạn chế, nguy cơ khan hiếm là rõ ràng, chính sách pháp luật vẫn là điểm yếu, Quốc hội đã thông qua Luật Tài nguyên nước năm 2023, Luật Thủy lợi năm 2017, hiện nay Chính phủ đang xây dựng Luật Cấp thoát nước (có nhiều luật liên quan đến nước, cần rà soát, không để xảy ra chồng chéo, mâu thuẫn giữa các luật).

Nghị định này phải có cách tiếp cận phù hợp để sau khi ban hành Nghị định thì công tác quản lý tài nguyên nước có chuyển biến rõ rệt, làm thay đổi hành vi

xã hội, thay đổi nhận thức xã hội, bảo vệ được tài nguyên nước quốc gia, số lượng và chất lượng nước được quan tâm bảo vệ tốt hơn và Nghị định là công cụ hỗ trợ cho công tác quản lý nhà nước, khắc phục tình trạng nhờn luật.

2. Qua các ý kiến phát biểu tại cuộc họp, có một số vấn đề mà chúng ta phải hết sức lưu ý đối với công tác quản lý tài nguyên nước và dự thảo Nghị định này.

a) Về phạm vi điều chỉnh:

Liên quan đến tài nguyên nước đã được quy định ở một số luật chuyên ngành (Luật Tài nguyên nước, Luật Thủy lợi, Luật Bảo vệ môi trường, Luật Lâm nghiệp, tới đây là Luật Cấp thoát nước). Tuy nhiên, cơ quan quản lý tài nguyên nước là cơ quan chịu trách nhiệm thống nhất quản lý về tài nguyên nước, chịu trách nhiệm về số lượng và chất lượng nước thì phải quản lý tổng thể, bao trùm, nếu tại các pháp luật khác đã có quy định đầy đủ thì dẫn chiếu theo quy định, nếu pháp luật khác chưa có thì cần nghiên cứu quy định bổ sung vào pháp luật tài nguyên nước, không được bỏ sót các đối tượng, kể cả các hành vi xâm phạm, ảnh hưởng đến công trình cấp nước của tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp tư nhân hay nhà nước. Xem xét dưới góc độ tài nguyên nước là trung tâm, rà soát tất cả các quy định pháp luật có liên quan đến tài nguyên nước, liệt kê đầy đủ các hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến tài nguyên nước để quy định xử lý vi phạm, mục tiêu là bảo vệ được chất lượng và số lượng nước, bảo vệ được an ninh nguồn nước (tại cuộc họp, một số ý kiến cho rằng Luật hình sự và pháp luật chuyên ngành có những điểm mâu thuẫn, không liên thông cách xử lý, cơ quan chủ trì soạn thảo, Bộ Công an và Bộ Tư pháp phải tính đến điều này).

b) Theo chủ trương của Trung ương Đảng, Quốc hội, lực lượng làm công tác thanh tra sẽ được tổ chức, sắp xếp lại, đề nghị phải rà soát, đẩy mạnh phân cấp, phân quyền trong xử phạt vi phạm hành chính nói chung và lĩnh vực tài nguyên nước nói riêng, xác định rõ trách nhiệm của thanh tra các cấp, trách nhiệm từng chủ thể quản lý nhà nước, phân công rõ trách nhiệm xử phạt đối với các hành vi, quy mô xử phạt theo hướng các hành vi vi phạm phổ biến thường xuyên diễn ra hàng ngày, xảy ra ở nhiều nơi cần giao cho chính quyền và các lực lượng ở cơ sở (cấp xã) để có thể thực hiện được.

c) Ngoài việc phạt tiền đối với các hành vi vi phạm, cần rà soát các biện pháp xử phạt bổ sung, bắt buộc khắc phục hậu quả, xử lý nghiêm các hành vi bất chính, những hành vi vi phạm phổ biến, coi thường pháp luật. Cơ quan chủ trì soạn thảo tiếp tục phối hợp với Bộ Công an, Bộ Tư pháp và cơ quan có liên quan nghiên cứu quy định để có thể lượng hóa làm cơ sở chuyển sang hình sự (đây là vấn đề rất quan trọng, nếu không rõ thì có nguy cơ chuyển sang hình sự hàng loạt), thực hiện đúng định hướng của Đảng, Nhà nước tuyệt đối “không hình sự hóa”, tập trung xử lý hình sự đối với các hành vi cố tình vi phạm.

d) Rà soát quy định tại dự thảo, bảo đảm thuận tiện đối với người bị xử phạt và người có thẩm quyền xử phạt, không phải xử lý quá phức tạp để tránh xử phạt sai, tránh được sai sót, nhất là trong việc tính toán lượng hóa (định lượng sức khỏe và giá trị tiền).

đ) Cần xây dựng cơ sở dữ liệu về thanh tra và xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên nước để quản lý thống nhất; đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ tự động, kết hợp với giám sát của Nhân dân để giám sát, phát hiện và xử phạt đối với các hành vi vi phạm.

Văn phòng Chính phủ thông báo để các cơ quan liên quan biết, thực hiện./.

Nơi nhận:

- Thủ tướng, các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- Các Bộ: TNMT, NN&PTNT, TC, CA, TP, XD, CT; TTCP;
- VPCP: BTCN, PCN Nguyễn Sỹ Hiệp, các Vụ: PL, CN, V.I;
- Lưu: VT, NN (2). Tuyenh

**KT. BỘ TRƯỞNG, CHỦ NHIỆM
PHÓ CHỦ NHIỆM**

Nguyễn Sỹ Hiệp